

Toamna preceandu noi incheiaramu acelașă scurta notitie, ni venî în mani o telegramă de ieri din București, carea anunță că — dlu V. Boerescu și-a datu demisunea si că aceea a fost primită de MSA Domnitorul.

Ni pare fără reu; căci tienem tare, cumea motivul demisunării nu pote fi de cătătieniță sa, si dora a organului seu, facia de Turcia, si resp. facia de răscăla slavilor. — Oriente; er acăta tienuta — după noi, nu poate să fie mai demna, mai corecta si corespundătoră intereselor statului si națiunii romane. —

Budapestă, în 18 noiembrie n. 1875.

Hubmayer este numele unui comandante renomate alu rescolatilor din Herzegovina. Acestu omu, astădi fără celebru, este din Stiria Austria, soldat de profesioni si cetătianu în Laibach. Densulu dile trecute fiindu citatu acasă pentru nascari societele, parasi teatrul resbelului si veni de si-fecă detorintă cetătinășca in patria, apoi returnă prin Crostia — er la arme. Pre timpul petrecerei sale scurte in Zagrabia, unu corespondente magiaru dela „Hon,” avu una audientia lungă la elu, pre care acelui corespondente o descrie in nru de mercuri'a trecute alu numitei foi si din care conștientiu, că — nru rescolatilor armati in Bosnia si Herzegovina se urea la 11,000, cari sunt decisi a continua resbelul, până se păra toti, ori să scăta pre turcu din Europa!

Insufletirea d-lui *Hubmayer* pentru cauza creștinilor rescolati — este sublimă, si căte-va espozitioni, ce face elu in acăta insufletire la acea ocazie, merita a li notate si de noi, căci ele intaresc asemenea espozitioni ale noastre la discusiunea asupra menea obiecte.

Nici chiar cei mai incarnati inamici si retrari ai rescolatilor din Boanta si Herzegovina, nu li pote denegă acestora barbatia si avura facinării lor turci. Nime nu incașă, le patru lune incăci acelesi spilale si desconsiderate, de pana aci despuseau ea si — intocmai precum de spus — buna ora domnii marilor oficiale de bietii romani, cu totu cu popii si protopopii episcopii, si — dascalii si notarii si functionari publici ai nostri, — acelesi umilite si urbovite fintie, da patru luna de dile...

apoi Anglia, apoi America de Nordu. Ei; dar a acestora detorte grele, nu inspiră doreri, temeri si ingrozire, pentru ca ele — sunt fără avute, si respondu doblegatelor interese regalat, fora ca cetătienii loru să se semta sclavi creditorilor loru.

Cu totalu altfelu este in privintă statelor, ce — nu mai ajungă nici chiar prin despoarea cu forță a cetătienilor loru, adeca nici prin crudele esecutiuni de dărăi, a acoperi doblegatelor interese si amortisatiuni. In atari state — nemultumirea din dia in dia devine — firescă — totu mai mare si mai generale, si temo, ile si ingrijigările cuprindu spirele fruntașilor cu conștiință, totu mai multu.

Intra tierele de acăta categoria, foră tota indoială — stau de asu, ra Turcia si Austro-Ungaria, apoi Spania, si Italia; dar — acăta din urma dejă a inceputu a-si îndreptă fără multu economia de statu, ba d'unu seurtu tăpuinăci chiar si in Spania pornira lucrurile si spre bine; si asiă desparate sunt acesti referintie numai inca in Turcia si in Austro-Ungaria, si incătu pentru acăta din urma — mai verosu in Ungaria, de candu cu stepanirea magiștrii, carea — par' ca e unu prepădu, unu blasteu pe tiéra!

Si — fiindu că pretotindeni unde se arată acăta miseria, desi surgintea realui pură este in politică presintelui, său de a drop-tulu dicodinu, in falsificarea scopurilor su-preme si adeveratelor referintie ale statului, la noi in nenaturalile opintiri de magiarisare, — totusi — dora toamna pentru acăta nenaturali opintiri si-atla expresiunea cea mai pipabile prin spesile cele mari ale armării, adeca ale organisarii forțelor fizice. Ori din aceste ori lipsă si nepotătă ajungă de a sugrumă reu pre cei de la potere, pre provocatorii si causatorii calamității: ochii loru se îndreptă spontanu, si-asupra bugetului de resbelu, si-apoi resună din totu pările ovatul si pretenziunea: „Să reducemu restu bugetu!” „Să reducemu armatele la unu minimu, carele să nu fie apestoriu pentru tiéra si poporu! !

redirea aceasta văcea, in tătăra, ca deputatul si — spus — pre guvernă, ca — Predeputatul e să nu îl înțelese, in...

— ce ajunge ori ce reforma, ori-ce garantia pre cătă timpu tiranul secular are influenta asupra poporului?! Ce ajunge chiar proiectul tribunalei alu poterilor garanți, candu — valii, adeca solgabirăii turcesei, prin cania loru vor fi in stare a amenință si chiar a se resbună asupra celor ce ar intreprinde a face planșore la acelui tribunalu in contra turcilor?!

Cine — la astfelu de cuvinte si argumente — nu-si aduce aminte de necursele si nepotintă nostra facia de domnii magiari, in butulu legilor si drepturilor noastre? Cui — nu i vor veni a minte aplausule de septemană a trecuta in Dietă Ungariei, la gravamina aduse de Borlea?!

In urmă urmelor, comandantele *Hubmayer* se se fie pronunciatu magiarului asiă: „Nu este exemplu in istoria, ca o națiune să nu-si fie elup'atu libertate, — numai dica a avutu voia tare si tenacitate!”

Ce mai invetiatu — si pentru romani si pentru magiari! —

Adeveratulu caracteru alu secului, si vanele sforzări ale presintelui.

Candu istoria se va pune, pre cum credem, că se va pune o daia, să caracterisidie acăta seculu alu XIX-lea, ce s-a disu fără impropriu „alu lumineloru,” apoi — privindu la ce si mai pregnantă insusire a sa, va trebui — alu constată de — seculu celoru mai mari de-terti publice.”

Să ingrozește omulu, carele cătă de cătă conștientea grădinarilor, candu calcula, in ce modu si mesura se inmultiesc — special-minte de vîro 25 de ani incăci, deoare ide publică, adeca — ale statelor! Dejă aceste de-terti, in seurtu timpu s-au intreținu, si dejă se scete, că deca ele voru continuă a se sporii in mesură de pana acumu, apoi cu incheiarea acestui seculu, adeca in 25 de ani, voru si ajunsu colosalea cifra de — peste un'a sută miliarde — sau mihi de milioane de florini!

Inteligem acăta despre staturile ci-vilisate, staturile de frunte de pre acestu globu pamantescu, căci numai ale acelora de-terti publice se sciu calculă si viu in consi-deratiune. —

Intre aceste staturi, inecarate si pre incarcate de detorii, *Francia* ocupa primul locu,

Din Bucovina.

In diu'a sautului m. m. Dimitrie 1875.

(Fine.)

Am disu in partea prima a comunicatiunii noastre, că cine si-e de nu s-ar fi sintită indemnata, la finirea sutei de ani a allării Bucovinei sub sceptrul Austriei, chiar si poporatiunea autochtona a acestei provincie, ca să-si manfestă si ea din parte-si omagiale gratitudinei sale catra patronajului sen imperial de acum, deca nu s-ar fi fost vîrbitu intre densa si intre Tronul acestui imperiu faimosă „loialitate” a cimothiei nemțio-ovree, care loialitate influență, cum se vede magistratura destinelor poporatiunei autochtona bucovinene prim mai intregu seculu trecutu. Si o dicem acăta de aceea, căci — cu pri-vire la cunoscutele enunciatiuni si garantări din partea Tronului Austriei facia de Bucovina si de poporatiunea ei autochtonă — suntemu mai cu eu securitate plecati a credere, si sustină, că deca pe Neamtio-jidani, — in cursul seculului trecutu alu adărei Bucovinei sub corona Austriei, — in ingagiamențul său mandatului loru — dă a cultivă si dă aduce poporul indigen alu Bucovinei la stări bune intelectuali si economico-materiali — nu ii-ar fi insufletit pseudo-loialitatea si satiună — si spiretul unei barbarie sirete si bitre, si ambreia si devotamentul pentru adeverata cultura; apoi atunci-a starea de astadi a poporatiunei autochtona a Bucovinei, — care stări sunt fructele sementiei de cultura si de civilisatiune, ce o a semenat „loialitatea” birocato-nemțio ovree in seculu trecutu in acăta provintia — acea stare a poporatiunei indigena a Bucovinei dictu, si mai cu séma starea popornului nostru orasianu, tierenii si muntenu, nu ar fi astadi ticalosia materiale si orbă spirituală, si poporatiunea nu ar fi statu de coplestia de miseria, incătu, — ca să nu facem asemantatiune chiar cu nefericitoarele crestine din peninsula balcanica — chiar si o făția germană din Viena, — cum se vede insa nu mercenaria a liberalismului ovrenemitescu, — se o caracterisidă asiă: „că fericește ca o adusera nemțo-ovrei in Bucovina, sau trăie de cultura, sangeră dejă la poporatiunea si tătăra din — o misia de bine si singur si eugeneratori la azi in tiéra, si i exprimă cu tote poterea dejă ingrijigările temereea cea mai motivată in noi crise economice-materiale si chiar si sociali in sinulu acestui poporului nostru si care criză nu numai că are a fi in viitorulu de aproape, dara inca va să fie si de unu caracteru catastrofale! —

Si intru adeveru, cum s-ar si potă altfelu; căci ne-pomenindu noi acum'a de alte conditiuni ne-aparaveru de trebuința intru cultivare si aducerea la stări bune materiale si intelectuali a unui popor, ci atingendu numai momentul celu primu si prosimul, conditiunea *cardinale*, „sine qua non” spre a desceptă si indrumă pre unu popor blandu, bunu si pacificu, inse primordiala in totu nuanelle intelectuali ale victiei, traiului si aspiratiunilor sale progresistice, după cum atare poporul său nostru celu bucovinenu la luară Bucovinei sub auspiciole Austriei, — atingendu acă dictu numai principalea conditiune a desceptării unui popor din orbă si ne-ajutorabilitatea sa primitiva, — carea conditiune si scolele cele mai simple si inferiore, inse naturali adeca nationali si poporali — si atunci indata potemu să intrebămu: „Loialitate sincera si fidele catra Tron, si „umanitate, amicetă benevolă” catra poporatiunea autochtona a Bucovinei sunt cele ce însemnă pre mandatarii său ingagiati de a cultivă si a aduce pre acăta poporatiune la stări intelectuali bune — damne adeca atâtua de espresele intentioni ale supremei autorități in imperiu, cătu apoi si de devis'a si parlă imperiului Austriei, cu a unui-a ce se numesce „statu de dreptu, de umanitate, de cultura si civilisatiune,” — deca ei — desi in Planulu-regulativu” alu Bucovinei, sanctu-natua inca din anulu 1786 de Imperatul Iosifu II, vorbalmente se spune: „Zur Erlangung der Erziehung, (in Bucovina,) ist unter andern hauptsächlich notwendig die Einführung guteingerichteter Schulen, in welcher Absicht einstweilen in der Bucovina zwei Normatschulen für die deutsche und mo'danische Sprache errichtet sind, und diese mit andern Bezirks oder Nationalschulen für die moldauische Sprache zu vermehren verordnetworden ist,” totusi aceste si atari scoli, nationali, ce corespundu in timpurile moderne scolelor poporali principali cu patru clăsi, inca nici pana in diu'a de astadi nu le-au creatu? ! Să dora aceea li e „loialitate, devotamentu si supunere” catra Tronu, si „umanitate si amicetă benevolă” catra poporatiunea autochtona a Bucovinei, — deca frase frumose din seculu trecutu si pana astadi abundă gură cimothiei alias magistratilor de a conduce destinele poporatiunei bucovinene la felicire — că ei, magistrati

nostri, nu numai că nu voira a pricepe nicpana in diu'a de astadi cuventielulu „einsteilen,” — astădu cuventul imperatrescu ce intențiuă esprezamente la cultivarea si binele poporatiunei mosinene a Bucovinei, — si apoi in urmarea acestui cuventu să fi imputul deci scolele „nationali” sucesivment si conforme progresării numerului poporatiunei indigene bucovinene, si inca mai alesu că spre atare scopu avea acăta poporatiune mădilecole materiali ale sale proprii si pre suficiență: dura inca chiar si scolele, ce si — respectivii nostri amici benevoli si organo loiali ale realizării intentiunilor si ordinatiunilor imparatesc — le creara pe spesile poporului mosinenu romanu alu Bucovinei — inca le creara numai mai pe urma, după ce adeca se mai immultira lacustele ovreo-germane inimigrante in Bucovina; si astă-feliu apoi gimnasiile, scolele reali, pana si scolă agronomica, le facura asia de „guteingerichtet,” incațu ele erau si sunt inca si astădi ne-accessibili poporului autochtonu alu acestei provintie, si anume din acea cauza, căci de o parte prin limbă inventiamentul germană, ce si straina poporului bucovinenu indigenu, le ingradira easi cu unu măr — pe care te poti săi numai prin sciună limboi loru, ovreo-nemțiesca, er de alta parte că i scole poporali nici de cum nu erau in tiéra, ca să aiba poporul in acele scole înforări — cum am dice dreptu o punte, pe care să trece si se ajunga elu la scolele din orasie, superiori! Astă-feliu dura si din acesto scolă faurira si arma contru poporatiunii indigene.

Dar apoi pana si scolele poreclite „poporali,” ce se infinitau pe ici-coleau — cele mai puține ince in pările curata romane ale Bucovinei si cari inca se creara abia ieri-alatieri, le lasara pe colo din pările romane ale ierici si le lasa inca si astădi usiă do neglijite, incațu chiar si ne-vrendu, ti-se impare, cumă in negrignită acăta — este o tendință si temateca!

Cogetandu deci la aceste tōte, nu vede ore chiar si orbulu, că in o atare procedere, pe langa infruntarea conceputului de „loialitate” etc. nu este nici picu de intențiuă curata de a cultivă poporatiunea istorica si indigena a Bucovinei si a o indrumă spre stări bune intelectuali si economico-materiali, ci din contra, in acăta manevra jace o specula demonica. Si anume se specula, ca infinitandu „loialitatea” magistratii de scolelor poporatiunei autochtona bucovinene, — infinitandu de spiritul si tendințele egoistice ale cimothiei nemțio ovree, — in Bucovina se redice scole, insa atari, ca să nu se păte de ele folosi poporatiunea autochtona, ci numai său mai cu séma numai imigratori germano-ovrei, er poporul indigenu alu acestei provintie si remana in orbă si ignoranta intelectuală, pana ce — splonându venitul straine eschisivimente potru seno intrăg'ă situatiune a consecintelor acelei orbii si ignorante, adeca tote drepturi, interese si favorurile autochtonilor, pana si sarmău la loru materiale parintice — și fi deveniti autochtoni, si mai cu séma masă a poporului — inecata si percuta in acele consecintiile ale orbii sale; său mai bine dicindu: cadiendu poporul autochton victimă rafineriei venitul lor de locuste straine, er mandatarii nemțo-ovrei ai conducei destinelor poporului autochtonu bucovinenu spre cultura fiindu in bine si fericire, să potă — acestei-a să li dica celor: „Pofitimi, impartasiti-vă de binecuventările culturii si civilisatiunii, căci éta scole si institute do tōta mană; noi in loialitatea-ni catra Imperatul si bunăvoiția catra voi, proprietatea pentru voi le-am infinitat, si noi bucurosi voim a fatigă intru binele vostru, spre a se aduce la lumina si civilisatiune!

Vedi, asiă! — Fii escamotariu; imbăta lumea bine cu apa, si-apoi elotisidă, despăsă si depositidă sute de mihi cotatiuni buni si ne-vinovati de totu ce li este loru pretiosu si sănt, chiar si de intrăg'ă loru sarmă parinticea si strabuna. — Său cu alte cuvinte: sămena in locu de sementă culturei — pe ce ea a barbarici, numai că in chip cătu mai hitru si mai rafinat, adeca totu „loialitate” să-ti găsi parolă in gura, si apoi di-i fara do nici o griga: „Culturträger nach Osten!

Si pe langa aceste si altele tou de asemenea, ce tote tindu, cum se vede — numai su-grumarea essintinti si elementul mosinenu si traditunale in Bucovina — să mai servescă inca siacea aparentia a iubileului cornutianu ovreo-nemțiescu, că adeca acelu iubilelu lu-serbă intrăg'ă tiéră, si mai cu séma poporatiunea indigena a Bucovinei, spre aceea, ca să se deducă din acea aparentia — fapticitatea, ca cum poporatiunea indigena a Bucovinei numai că este pre multiemita cu manipularea cimothiei ovreo-nemțiesci in tiéra, si cu conducea sortii sale prin acăta cimothia, — ei din acea aparentia să se mai deducă inca căsi o poftire ce o ar face poporatiunea autochtona a tieriei, ca area manipulare a Nemțio-ovrelor in Bucovina, si acea tratare a poporatiunei mosinene din partea loru, să mai remana inca si de acum inainte in „status quo,” ca dora aceea li e „loialitate, devotamentu si supunere” catra Tronu, si „umanitate si amicetă benevolă” catra poporatiunea autochtona a Bucovinei, — deca frase frumose din seculu trecutu si pana astadi abundă gură cimothiei alias magistratilor de a conduce destinele poporatiunei bucovinene la felicire — că ei, magistrati

Schmerling si-nchelui a discursu cu inveniatu'rea ce o dode de deputatiuni, că: in contra legilor si institutiunilor stricătoare porului, trebuie lucratu si agitatul foră pregetu, măcar cătă de pucini să fie incepatorii agitatiunii; căci prin atare agitatiunile poporului se destăpă si cu timpulu strigandu elu si strigandu deputatii aleși de elu, si strigarea deve-nindu generale, in urmă urmelor guvernului si legalatiunea trebuie să céda si să satisfaca!

Astfelu acăta miscare din colo peste Laita mereu se organiză si ea — probabilmente după aceea va trece din căci la noi si se va organiza si aici — căci pre domnii magiari ai nostri nu mai pucinu, ba inca mai reu și doru finantie. De aceea noi aflăm, că este le lipsă, a ne ocupă si noi, din alu nostru punctu de vedere — de acesta cestiu, a luă de timpuriu positiune facia de ea; er prin acestu de facia articolu voiramu numai a o semnală. —

deja se primește la ursului preparandiale din Aradu și elevi de școlă frumosu, și s'a și primiță că va ca privatiste; er după unu planu de care am aflat, apoi la nouu institutu ce se edifica în Aradu, se vor face medilociri, ca atari elevi să poată asculta chiar și prelegerile publice!

Am facutu acăsta propunere modesta, indemnătu fiindu de dorulu de a vedea cătă de rapede punendu-se la cale naintarea poporului nostru în invicta. Si am recomandat în astă propunere școlele normale, căci atunci potu parintii să-si trameta copiii din acestea și în gimnasiu și școlele reale – de a dreptul, dar și la maiestrie potu fi primiți fora greutăti; -- apoi la institutu nostru naționalu ce se redica în Aradu.

La acăsta propunere inse mi se va reflectă, mai întâi de tote, că unde-su căte 3, 4, 5, și 6 școlă elementare: acolo atari comune sunt mari și pruncii de școală nu locuiesc numai în o parte a comunei, prin urmare trebuie mai multe școlă elementare în deosebite parti ale comunei.

Este adeverat; inse totusi nu potu să nu reflectă, că de ce să se sacrifice acestei considerații alături mai înaltă, fiindu adeca vorba de a ni potă infinită numai pe astă cale școală normală! Se poate pune școală incepatorilor și chiar în medilocul comunei să dea comună este tocmai forte mare, se potu destina două școlă incepatorilor; insă celelalte să fie rezervate instrucțiunii superioare.

Prin școlă normale se ajutoră apoi multu și comunei învecinate ce au numai căte una școală – pentru incepatori; căci copiii din acestea potu să fie dusi la școală normale din vecini și nu-si săliți parintii să facă cheltuieli mari, ca prin departare.

Cu tōte acestea nu tineri să propunerea mea ar fi singura măntuitorie; eu am facut-o înse credință că avem mare lipsă de mai multe școlă normale și pentru a ajunge la infinităriile loru – am aflat că acăsta ar fi unu espediente forte potrivit.

Repetu dă – încheindu, că este la cei mai chiamati de cătu mine, a cameni lucrul, și eu cu anime multiamita voiu primi și recunoște, de către acea parte se vor scăde la lumina combinării mai practice, mai usiori și mai cu folosu realisabil, pentru cultură a eficace a poporului nostru. *Blasius Codreanu*, docente.

Varietăți.

(*Indreptare.*) În anul 70 alui Albinei în articolu din Cernauti pe pagină a treia, unde se vorbește despre „unul ce vor să mai facă asupra Rusevinei” cei ce ar angaja iubileul cernautianu, pentru de a acoperi adeca spesele ce se facura cu acea ocasiune peste cele preliminare – din gresielă s'a pus cifră si respective sumă, de 5000 fl. în locu de 50,000 care este adeverată suma ce vor să scota încă cu aruncul de tiera!

(*Hymen.*) Dupa o amabilă invitare ce primirău de la Devea, în Transilvania, luni'a viitoră, după mediadi la 3 ore, va avea locu acolo în biserică gr. or. cununia d-lui *Iaane Ghibu* cu domnisorul *Ana Piso*, préamabilă făcia a pré demnului nostru protopresbiteru *Sabinu Piso* din Secaramba.

(*Economia si societățea rea.*) De unu timpu în ceci, nu este dăa, să nu primimă ună doară si chiar căte trei epistole reu mărcate, adeca numai cu căte ună marca de 5 cruceri, precandu volumele si greumentul acalară trece pes'c unu lot, și asiă-dara preținde marca de 10 cr. Noi – nu ne-am de datu a respinge epistole ce ni se adresă; dar – tienem multă la ordine si economia. In casuri de marcare ne'ndeuța, noi plătim pedepșa si trimitatorul a aruncat chiar în ventu cei 5 cruceri. De aceea reflecțiamu, că coi-ce ni adresăda epistole, de către sunt seraci si n'au tacăa, apoi să nu le marchedia de felu; er de către voru si potu a le frâncă, apoi să le franchide cum să cade.

(*Alegere de notar.*) In comună *Sistarovetiu*, comitatul Temesului, cercul Lipovei, în diu'a de 15 nov. avu locu alegerea de notar comunale, în locu indepartatului de acolo, pré urgisitu personajul I. P. . . . Concuranti au fost patru, trei romani si unu unguru, cu numele Molnár. Dintre cei trei romani au intrunitu: *Surulescu* 16 voturi, *Florescu* 13 si *Buibasu* 2; ungurul nici unu. *Surulescu*, alesul notar, au fost preferiti de poporu, fiindu nascutu din locu. De altminter – cei mai de frunte ai comunei, cu preotul si cu primariul, cu parere de reu au vediutu cadiendu la acăsta alegere pre du *Buibasu*, carele de doue luni suplinindu acelu postu, s'a dovedit de functiunariu in totă privință demnă de lauda, – chiar și ca romanu, sprinindu școală si luminandu poporul.

(*„Său șre la noi tōte să devină turcescă, incepându de la Anantie pan' la – cadavrele de cani morti pe stade?!*) Astfelui se esprepta cu indignație, sub deviza de „*Pfui Teufel!*” – guvernamentalele „*P. Llyod*”, in anul seu de ieri, vineri săra, luandu notitia despre aceea, că dilele trecute, la locul celu mai făsionabile alu capitalei Ungariei, chiar naintea

palatul ui Academiei, unu stărvu de cane – 48 de ore jecu, nebagatu in séma, de polizia, imputindu lumea, pre candu constablerii prindu pre drumu fetele si face petreceri cu ele! – Dieu asiă: tōte casi in Turcia; tote s'a turcuitu d-candu cu stevanirea magiara, constitutionale, absoluta. Noi am predișo de multu; dar am fostu combatuti si batjocuti si tacăsi de contrari de moarte ai dominilor magiari, astazi li-o spună – organile amate si protejale ale loru. –

Literariu.

Precum ni se scrie din *București*, cătu mai curendu va apără acolo:

Dictionariul limbii medicali române, “de Frédéric Damé, autorul noului *Dictionnaire romano-français*, si de C. N. Chabaudianu, Doctore in medicina dela facultatea din Parisu.

Opulu se va publica în fascicule bi-mensuali, si va da aproape 50 fascicule. Prețul – nu se notifică.

* * * Se afia sub tipariu si curendu va apără, opulu intitulat: „*Meditații spirituale*, pentru promovarea creștinismului adeverat și a cultului ddișescu de casa,” opu tradusu de Mih. Velceanu. Cuprinsul cartii: 1. *Cunoșterea de sine*; 2. *Lumea și oglindăta*; 3. *Bucuria casnică*; 4. *Parerea si adeverul*; 5. *Cultul ddișescu publicu*; 6. *Cum are creștinul să-si apere dreptul seu*; 7. *Tatalu familiei*; 8. *Mom'a familiei*; 9. *Crestinul si timpurile*; 10. *Sorțea poporului*; 11. *Casatoriu*; 12. *Linisca casei*; 13. *Dusmania celorora foră de Ddieu inaltia pe celu dreptu*; 14. *Capitolul lumei*; 15, 16, 17. *Ceriu stelitu*, I. II. si III. despartire. –

Candu a esită la lumina opulu acestu original, intregu publicul germanu atâtă a fostu de incantău si farmecat de frumseti a, intructiunea religiositatea si moralului, in cătu abia alta carte va mai si facetu candra atâtă eseu, atâtă de admirabila impressiune spre ceteriori. Ne-indoindu-se cătu de pucinu traductorul, că o traductiune buna de asemenea va face la publicul cetitoriu romanu, după mesură cuprinsului, o aprosimativă înțe cătu de buna impressiune, specialu pentru redare decadiutei morale si religiosităti, cari in timpurile acestea grele atâtă sunt de nevoie, de o parte, pentru că in nevoie prezentului să ne scimă mangăia, de altă ca, intru suportarea loru cu nobila resignație să ne putemă intari: – a culesu densulu din opulu intregu temele cele mai essentiali, precum se vede din cuprinsul mai susu indicat, edandu-le într'o editiune de preste 10 căle tiparite.

Dela sprinținu cu care on. publicu cetitoriu va imbracisiau acestu opisoriu va depinde, continuarea și a altor teme, cu nemicu mai pucinu interesenti si instructive cari tōte avendu do scopu numai *nobilă răsărită a nămei*, in inteleșu adeveratul creștinescu, ar trebui, să nu lipsescă din nici o casa creștină. Caci, nu in daru se redica mii de graiuri, despre caderea creștinismului in dilele noastre; căci – aruncandu o privire spre lumina modernă, astănu pretotindeni *religioane*, dar arareori *religiositate*; *temere de Ddieu*, dar arareori *iubire de Ddieu*; *santa intenție*, dar arareori *fapte sante*; publici *mărturisitori ai lui Christosu*, dar arareori *ori adeverată investigații următori ai lui*. –

Adeverat că spre caderea creștinismului adeverat si spre surparea ordinei morali, multă a contribuitu si roșbelele timpurilor mai recenti, inca si unele cărti la germanu si francezi, scrise cu spătu inteleștiune si cete cu minte superficială; dar mai sunt si alte ișvōre, din cari se revărsă nevoie noastră. – Despre vindecarea relatoru acestoră prin doctrine scăse parte din cunostința lui Ddieu celu revelat, parte din legile naturei si ale moralei, tractădă susținută cu carte, carea avendu nobilă acăsta intenție, se recomanda de sine singura spre cumpărare. Se afia de vendare in tipografiă eredei lui G. de Closius in Sibiu, precum si la alte librați din provincie. Prețul – unu exempliaru 1 fl. v. a. –

Apela, către abonatorii la „*Lumină credinței*.” Cartea de rogături, *Lumină credinței* de prezent se afia sub lucrarea compactorului; droptu ce me rogu, domnii abonatorii să nu pieră pacientia, căci m'am nesutu in tōte să facu carteace să placuta publicului romanescu, si legatură să fie elegante. Vinu a asecură, că peste pucinu tempu o voi spătuturorū.

Vasile V. Vank, mp.
proprietariu cărtii.

Convocare.

Societatea romana de lectura din Caransebeș va tienă adunarea sa generală ordinaria in 7/19 decembrie a. c. la carea se invita prin acăsta toti domnii membri interni si esterni.

Obiectele pertractande sunt cele cu-prinse in ș-ulu 14 din statute.

Caransebeșiu 3/15 noemvre. 1875.

Alessandru Stancoviciu,
presed.

Basiliu Mandreanu mp.

notariu.

Piată de hărtii, grăne, vite.

Nemică mai nestabilu, nedeterminat, neorientat, — neprecalculabile, ca preturiile valorilor la burse. Trei-patră dile se urcă mereu, apoi – iute retridă in diosu. 4, 5, 6 dile, apoi – stau si – par că se socotesc: 6re acu – in catr'o?

Omu sub sōre nu-e, carele se cutedie a se ingăiă seriosu – in susu séu in diosu. Tōta speculațione este portata cu o frundă – de ventu, ea se investește a deseja pe locu, forsă să scie, că – unde are să fie aruncata!

Acestă este caracterul politie de astădă, acestă si alu cursurilor la burse.

De două septembri in ceci, hărtile de speculație cadiu une-ori pon' cu 10 %, apoi er se mai re ulesera si er cadiu; asiă si marfa de auru si argintu.

Acțiunile creditului mobile austriacu incăpendu de la 220, iute retridă pon' la 200, apoi er se urcă pon' 208, ca – curendu se cadiu la 197, si – er se redice pon' la 204, ca in două dile să cada la 187! Napoleonii si galbenii imperatresi se urcă de la 8 fl. 95 cr. si resp. 5 fl. 24 cr. pon' la 9 fl. 10 cr. si resp. 5 fl. 34 cr. ca curendu er se cada la 9 fl. 4 cr. si resp. 5 fl. 28 cr; apoi er din sarile să se urce la 9 fl. 18 cr. si resp. 5 fl. 42 cr!

Chiștă si in preturiile granelor domnilo necertitudine si – numai ovesulu remase cautata si bine platită, fiindu că lumea se astăpta la mobilisare si chiar resbelu pe primăvara.

Acestea preste totu premietiendu, éca. –

Cursurile momentane la bursele noastre:

	din 21 oct. 20 nov.
Acțiunile de cred. austri. . . .	203 – 187-50
” ung. . . .	200 – 180-
” banca nation. . . .	928 – 912-
” I. cass. de pastr. d. Pestă . . .	2400 – 2450-
Imprum. de st. 5% in arg. . . .	74 – 78-
Oblig. urbar. d. Ungaria . . .	81-50 81-50
” ” Banatu . . .	81-20 80-50
” ” Transilvania . . .	78-75 80-
Imprumut. ung. de drum. fer. . .	87 – 86-50
Actuiale drum. d. f. rom. . .	101-50 100-
Napoleondorii . . .	34 – 30-
Galbenii imp. . . .	9 – 9-12
Agiulu argintului	5-37 5-38
	105-08 105-25

La tergulu de vite,

ce se tienă aici in Budapestă de la 14 pan' la 18 nov. dintre boii si vacile aduse, in uru de 4517, se vendura boi 2377, parechi a dela 90 fl. pan' la 380 cei mari si grasi; 739 de vaci se vendura cu căte 135 pan' la 210 fl. parechi, er vaca cu lapte se vendura 239, un'a cu căte 65 fl. pan' la 250 fl. cele mai frumosene. Oi se vendura 1400, parechi a cu căte 9½ pan' la 15½ fl. Carnea de vita cornea, după moja s'a cautau cu căte 22 fl. 27 cr. Rimotori au fost adusi multi si s'a vendutu 10,940 de capete, de maja cu căte 28½ pan' la 31 fl. Majă de slanina se plateau cu căte 38 fl; er untură cu căte 40 fl. –

In piată a granelor,

atâtă oca din Pestă, cătu si din Vienă, de mai lungu timpu nu se manifesta nici o vîeti. Nici ofertele de marfa nu sunt însemnate, dar ofertele de preturi sunt si mai neînsemnate, numai ovesulu se cauta, si acăsta se splica din temerea de resbelu pe primăvară.

In Budapestă grădu – chiar si celu mai frumosu, a scăditu in pretiu, in cătu raru se urea peste 5 fl; peste totu pretimile variadă intre 4 fl. 30 cr si 5 fl. după calitate. *Secară* variadă intre 3 si 3 fl. 30 or; *cucurudiu* intre 2 fl. 30 – 40 si 50 or; *ovesulu* – a ajunsu pretiul cucurudiului, se cumpăra adeca aici pani si căte cu 2 fl. 35 cr! *Ordilu* stă dela 2 fl. 70 cr. pana la 3 fl. 20 cr. *Malaiul* menținu dela 2 fl. pan' la 2 fl. 20 cr. –

Publicațiuni tacsabile.

Concurs:

Pentru vacantea statuine invetiatorăescă din comună *Darvas*, cu acăsta se scrie concursu. Emolumentele sunt: 12 jugere da pamantu aratoriu, 4 holde fenatiu, birulu dele amandoue comunele, 36 cubule diumatate grău, diumatate cucurudi, stolile indatinate de la 200 numere, cartiru liberu in *M. Lazuri*; Terminul se defigă pe in 16 Noemvre cal. vechiu 1875.

de scolă *Simeonu Bica*, protopopu in Oradea-mare.

Datu in Oradea-mare, 2 noemvre 1875.

In contilegare cu comitetele parochiale concernanti.

Simeonu Bica, mp.

1-3 Protopresbiteru Oradiei-mari,

Inspectorul distri. de scolă.

Pentru deplinirea vacantei parochiale din Comună *Iteu*, protopresbiteratul Luncii, cu terminu de alegere pe 21 noemvre a. c. st. vechiu.